

Ludvig Holberg: Niels Klim, kapitel 9, § 29-38

[§ 29] I Kongeriget KOKLEKU har man en ikke mindre vrang skik, som europæerne ganske vist aldeles ville fordømme. Det bagvendte i denne skik har naturen ingen skyld i, men alene lovene. Indbyggerne er alle enebærtræer af begge køn; men mændene bruges kun til køkkensager, og andet ubetydeligt arbejde. I krigstider gør de rigtig nok tjeneste; men blive sjælden mer end soldater; kun meget få drive det såvidt, at de blive fændrikker [lavtrangerende befalingsmænd]. Denne post er den højeste, noget hantræ i denne stat kan gøre sig håb om. Fruentimmerne derimod betros de vigtigste, såvel borgerlige, som gejstlige og krigerske embeder.

[§ 30] Jeg havde kort tilforn [tidligere] opholdt mig over [fortalt om] Potuanerne, fordi de i betjeningers uddeling [fordelingen af embederne] ikke gav det ene køn fortrin for [overfor] det andet; men denne nation forekom mig rent unaturlig og rasende [vanvittig]. Jeg kunde aldeles ikke begribe mandekønnets uvirksomhed, at det, trods sit fortrin i legemsstyrke, tålmodigt blev ved at bære dette foragtelige åg, og i så mange århundrede havde ladet alting gå i den gamle slendrian; thi det havde naturligvis været dem let at afkaste åget, hvis de havde haft vilje eller mod dertil. Men den gamle vane havde dysset dem så rent i søvn, at det ikke faldt nogen ind at vove det mindste skridt, for at løsrive sig af disse skammelige lænker: de troede, at naturen nu så vilde have det, at fruentimmerne skulle regere staten, og mændene væve, koge, strikke, spinde, feje stuerne og få hug oven i købet. Fruentimmerne grunde [begrunder] deres herredømme på mændenes større legemskræfter, deres stærkere muskler, og til grovt arbejde bekvemmere lemmer. Det er heraf tydeligt, påstår de, at naturen kun har bestemt dem til hvad der kan forrettes [gøres] med kroppen.

[§ 31] Fremmede forundre sig, når de komme ind i husene, og ser fruene på studerekammeret i papirer op til ørerne, mens herren nysler om i køkkenet og skurer gryder. Og tilforladelig blev jeg, i hvilket hus jeg kom, når jeg ville tale med manden, vist ud i køkkenet, hvor

Een stod i vasken, og en anden hakked' kød;

Een vendte steg, en anden trilled' boller;

Og mellem fade, potter, kasseroller,

Enhver med bæven husets frue lød.

[§ 32] Jeg så mange bedrøvelige virkninger af denne urimelige vkik. Ligesom man, for eksempel, finder på andre steder løse fruentimmere, der bringe deres kydskhed til torvs, og handle med deres Yndigheder [dvs. prostituerer sig], så finder man her unge karle og mænd, der sælger deres nætter, og til den ende [det formål] leje sig visse våninger [lejligheder], hvis skilte og overskrifter viser hvad der handles med. Men da man i almindelighed alt for dumdrstig og offentlig driver denne handel her, blive disse løse mandfolk ofte grebne, satte i arrest og piskede, ligesom skøgerne hos os.

[§ 33] Koner og jomfruer derimod kunne, uden mindste tab af deres gode navn og rygte, gå omkring på gaderne, vinke ad mandfolkene, glo dem stift i øjnene, zidske [hvisle] med læberne, fløjte, råbe pst! tage dem om hagen, napse dem, male skamløse dumheder i buegangene, og gøre så mange spilopper, som de ville. De fortælle, uden at man fortænker dem deri [tager det ilde op], deres uforskammetheder, og gøre sig til af dem [blærer sig], som af ligeså mange sejervindinger; ligesom småherrerne hos os prale med remser på alle de damer, hvis fortrolighed (ofte kun et ørefigen [en lussing]) de have nydt. Det lægges aldeles intet fruentimmer her til last, om hun belejrer unge mandfolk med elskovsvers, kærlighedsbreve og foræringer; men en ung karl stiller sig ved sådan lejlighed gerne meget koldsindig [ufølsom] og ærbar an, da det strider imod velanstændigheden for et mandfolk, straks at sige en ung pige ja.

[§ 34] Der var i den tid, jeg opholdt mig der, en stor alarm med en vis rådsherres søn, som var blevet voldtaget af en jomfru. Hun blev på de fleste steder meget ilde omtalt, for denne afskyelige handling, og den unge persons venner mumlede om, at der skulle lægges sag an imod pigen, og at hun sikkert ved næste Consistorium [ledende forsamling] blev dømt til at redde hans ære, ved at ægte ham, især da man med formelige [reglementerede, ordentlige] vidnesbyrd kunne godtgøre, at den unge karl bestandig [altid] havde ført et ærbart og ustraffeligt levnet, førend hun forførte ham.

[§ 35] Lyksalige EUROPA! udbrød jeg ved denne lejlighed, og især tre gange lyksalige FRANKRIG og ENGLAND! hvor det svagere køn svarer til sit navn, hvor konerne så ganske blindt adlyde deres mænds befalinger, at de meget mere synes at være maskiner eller automater, end med frie vilje begavede skabninger!

[§ 36] Jeg vovede ikke at laste [kritisere] denne bagvendte sædvane offentlig, så længe jeg opholdt mig iblandt disse enebærtræer; men så snart jeg var kommen uden for hovedstaden, fortalte jeg adskillige, at den aldeles stred imod naturen, da det var klart af den almindelige naturens lov, og alle folkeslags samtykke, at mandekønnet er bestemt til vanskelige og vigtige forretninger. Men de påstode, at jeg forvirrede sædvane og indretninger med naturen, og at den foregivne skrøbelighed hos kindekønnet blot måtte tilskrives opdragelsen, hvilket dette lands tilstand især viste, da man der fandt dyder og sindsgaver hos fruentimmerne, som mandfolkene på andre steder alene tilegne sig. Og rigtig nok er de Koklekuanske damer i almindelighed beskedne, alvorlige, sindige, bestandige og tavse; da mændene derimod er letsindige, fremfusende og sladderagtige. Derfor, når der fortælles noget urimeligt, siger man for et ordsprog: Det er mandfolke-sladder; og når noget er foretaget med overilelse [for hurtigt, over hals og hoved], uden modent overlæg [betænkning]: Man må holde mandfolkenes skrøbelighed noget til gode.

[§ 37] Men jeg kunne ikke lade mig nøje med disse grunde, og blev ligefuldt ved at fordømme denne stats forfatning, som bagvendt, vanskabt, og aldeles stridende mod naturen. Den ærgrelse,

som dette kvindelige overmod opvakte hos mig, var årsag i det ulykkelige forslag, jeg gjorde, da jeg var kommet hjem til Potu, og som bragte mig tusinde fortrædeligheder [ubehageligheder] på halsen, hvorom jeg på sit sted skal melde noget siden.

[§ 38] Iblandt de prægtigste bygninger i denne by var det dronninglige harem, hvori der var tre hundrede overordentlig smukke mænd og ynglinger, der underholdtes til dronningens forlystelse på hendes egen bekostning. Da jeg hørte, at nogle roste min skabning, begav jeg mig i største hast på rejsen igen, af frygt for at blive kapret til Hendes Majestæt; og

- Frygt gav mine Fødder Vinger.